

Arquitecte gironí i conseller aragonès

crònica

A

En el cementiri de Saragossa reposen, des del darrer mes de maig, les despulles de l'únic gironí que sabem que hagi estat conseller d'una comunitat autònoma que no sigui la nostra. Es tracta de Joaquim Maggioni i Casadevall, que ho fou pel Partido Aragonés Regionalista, encapçalat per Hipólito Gómez de las Rocas; concretament, conseller d'Obres Públiques i Política Territorial.

Aquest gironí, nascut a la capital l'any 1931, va seguir la carrera del seu pare, també anomenat Joaquim Maggioni i que vingué a la nostra ciutat en qualitat d'arquitecte municipal. Casat a Girona amb una senyoreta d'una coneguda família, només tingueren un fill, Joaquim, el qual, anys després, continuaria la vocació familiar. Seria fill únic i en deixar Girona, amb els seus pares, ja van a anar a Aragó, on s'han vinculat definitivament fins a la seva mort, després de patir una malaltia oncològica. Joaquim Maggioni i Casadevall es va vincular des del primer

moment –en seria un militant fundacional– amb el PAR i va defensar sempre una identitat aragonesa pròpia, traduïda amb un seguit d'iniciatives tècniques. Possiblement la més notable fou l'autovia entre el port de Somport al Pirineu, amb la comunitat valenciana, concretament fins a Sagunt, per obrir una

via de comunicació directa amb la Mediterrània.

També és notable la vinculació, totalment discreta, que va mantenir amb les terres de Girona. les seves visites familiars i professionals, com veurem, sempre les va fer a nivell privat i mai no va acceptar el més petit privilegi com a conseller del govern aragonès. Per altra banda, la seva responsabilitat política es va mantenir fins al darrer moment. Ja greument malalt era present al parlament regional, tota vegada que el seu vot era cabdal per desfer l'empat entre el Partit Popular, d'una banda, i la coalició que formaren socialistes i comunistes. Recordava l'exemple de Garrigues Walker en l'etapa del govern centrista a Madrid, amb una participació igualment soferta per garantir l'estabilitat del govern de majoria minoritària.

La vinculació de Joaquim Maggioni i Casadevall amb Girona es va mantenir

Monestir de Solius,
obra arquitectònica
de Joaquim Maggioni
i Casadevall.

especialment fins a la mort de la seva mare. Les despulles reposen al cementiri de Llambilles, on tenien una casa i on feien estades, sempre, com dèiem, envoltats d'una discreció total.

De Joaquim Maggioni, pare, podem esmentar una obra prou coneguda per tots els habitants de la capital, com és la sala d'exposicions de la Rambla que, inicialment, es va construir per acollir la biblioteca també municipal, amb els fons bibliogràfics de la donació d'Artur Vinardell. Precisament en el llibre de Carles Rahola, *La ciutat de Girona*, editat l'any 1929 s'esmenta: «Una institució destinada a complir un fi de cultura a Girona és la Biblioteca Municipal projectada, la qual funcionarà en un edifici que hom està construint a la Rambla d'Àlvarez a la vora del riu Onyar, en el mateix indret on hi havia el Dispensari i el Parc de bombers...».

Joaquim Maggioni i Casadevall –el fill– va redactar els projectes de dos monestirs cistercencs: el de Saragossa i el de Santa Maria de Solius, que es beneiria el 23 de març de 1969. Amb aquesta obra, juntament amb alguna d'altra de caràcter privat i les del seu pare (a més de l'esmentada de la Rambla va redactar el projecte de la primera plaça-mercat coberta que s'havia de fer sobre l'Onyar) es manté la seva vinculació amb les nostres comarques per mitjà de l'orde reformat de sant Benet.

Amb motiu d'aquesta obra vam tenir l'oportunitat de parlar amb el senyor Maggioni i Casadevall, ja molt implicat amb les responsabilitats polítiques

Maggioni, en projectar un monestir, pensava que els monjos hi havien de viure com a persones del nostre segle

aragoneses. La nostra sorpresa va ser total: es va expressar amb un impecable català, amb l'accent més gironí possible. Ens va manifestar que amb els seus pares sempre es va entendre en català i malgrat que la nostra conversa no va derivar vers els temes polítics, no va amagar els seus sentiments marcadament regionalistes i també el repte que per a ell suposava haver de treballar en aquest sentit en una regió en què, malgrat mantenir una identitat molt evident, no era gens fàcil plantejar una política regionalista i possiblement més encara per a un conseller català. Cal dir que en parlar castellà el seu accent era impecablement aragonès, tot s'ha de dir. En aquest sentit va ser un avançat en el procés de fer les propostes aragoneses en un entorn polític marcat pels partits d'implantació estatal. Temes prou delicats com les aigües de l'Ebre demanaren sempre el més exquisit equilibri per part del conseller i la conselleria, per evitar greuges comparatius i problemes per al seu partit. Cal dir que en el darrer adéu a Joaquim Maggioni i Casadevall hi va ser present no sols la plana major del PAR, sinó també la de totes les forces polítiques aragoneses.

La seva trajectòria d'arquitecte, concretada en els monestirs cistercencs, la vam descobrir en explicar-nos el sentit de les obres: que un monestir del segle XX havia de

recollir, d'una banda, la tradició monàstica corresponent a molts segles d'arquitectura, però no podia defugir les tècniques actuals i especialment pensar que els monjos i les religioses són persones i que, per tant, han de viure com a persones i persones del nostre segle. Les comoditats i la funcionalitat són les característiques d'aquestes obres, malgrat que una bona part dels monestirs no estan oberts als visitants. Igualment els treballs de rehabilitació que s'han fet en els espais originals, han estat del tot fidels a les respectives arquitectures originals, que són semblants: diríem que són edificis d'arquitectura religiosa rural. Exteriorment s'han mantingut estables. A l'interior, el concepte arquitectònic de Joaquim Maggioni i Casadevall va aplicar també el sentit de funcionalitat i austeritat, amb un caràcter modern i auster alhora.

Joaquim Maggioni i Casadevall ens ha deixat amb la gran discreció amb que va viure les seves estades a Girona. Per als regionalistes aragonesos va ser un dels puntals d'aquests sentiments. Però també un reconegut arquitecte i un defensor dels grans projectes de comunicació i vitalització d'Aragó; uns sentiments que va fer compatibles amb les seves arrels gironines profundes i amb la seva autèntica catalanitat.

J. VICTOR GAY